

Kezdjük az egyebekkel. Az esztergomi könyvtárnak 2007 óta nincs önálló épülete. Egy gimnáziumban kaptunk helyet. Állományunk kb. 30 százaléka dobozban hanyódott, mígnem vélhetően állandó helyre került, legalábbis a végleges otthonunkba való költözésig. (Nem tudni, az mikor lesz.) Muzeális értékű Helischer-gyűjteményünk a város múzeumában (amely idéntől a kormányé), szintén dobozokban. 2010 novemberében elindult egy kilenc hónapon át tartó adósságrendezési eljárás városunkban. 2011 októberére teljesen kimerült a költségvetésünk. Intézmény-összevonás fenyegetett, ami, tudvalévő, egyet jelent a leépítéssel. Nem tudtuk, mi lesz TÁMOP-pályázatunk sorsa. Hogyan tovább. Lesz-e tovább. Mit mondjak, kész voltam. Nem nagyon vigasztalt, hogy mások, másutt hasonló vagy még rosszabb cipőben járnak.

Akkor telefonált megyei könyvtárunkból *Dürgő Brigitta*, és azt mondta, nagyon szeretnének segíteni, s ezt úgy tudják megtenni, hogy rendezvények finanszírozásával támogatnak bennünket. Ennek köszönhetően a bizonytalan sorsú esztergomi könyvtárban január minden hétfőjére jutott rendezvény, ami adott helyzetben (költségvetés előtt, összevonás mérlegelése előtt...) igen sokat jelen-

tett az intézmény „image”-ének. *Vathy Zsuzsa, Czakó Gábor, Csernik Szende, Süveges Gergő* járt nálunk ebben az időszakban.

Most így, nyilvánosan is szeretném megköszönni a megyei könyvtár igazgatóhelyettesének gesztusát. Nem csak az intézménynek tett jót. Valahogy nekem is visszatért az energiám.

És mivel a jó hír sem jár egyedül, december vége felé végre tisztázódott, tovább csinálhatjuk TÁMOP-pályázatunkat. Bár a kért teljes hosszabbítást nem kaptuk meg, úgyhogy rohammunka volt. Kérem, ezeket a körülményeket is vegyék figyelembe pályázati beszámolómnál!

„Akárki, aki abbahagyja a tanulást, öreg, legyen bár 20 vagy 80 éves. Akárki, aki folyamatosan tanul, fiatal marad. Az élet legnagyobb dolga az, hogy az eszedet fiatalon tartsd” – mondta Henry Ford. Márpedig ő vitte valamire az életben. Mert tanult. Élete végéig. Nyolcvannégy évesen halt meg.

Most lezárult TÁMOP-pályázatunk címe: Eligazodás a világban – Helischer József Városi Könyvtár, Esztergom. A pályázatot fenntartónk, Esztergom Város Önkormányzata adta be, mi, a könyvtár részéről, a kiírásnak megfelelő szakmai alapokat, elvégzendő feladatokat fogalmaztuk meg. 28 115 000 forint a projekt összköltsége. Több, mint az intézmény egyéves költségvetése. Időtartama: 2010. április 1-jétől 2012. február 25-éig.

A kötelezően megvalósítandó tevékenységekként felsoroltak mentén haladva röviden a teljesítésről.

Vállaltuk, hogy meglévő elektronikus katalógusunkat további 40 000 dokumentum felvitelével bővítjük. Vállaltuk ezt, annak ellenére, hogy állományunk egy része dobozban van, tehát a dobozokat egyenként kellett ideszállítani, kicsomagolni, s a munka befejezése után visszapakolni és visszajuttatni mostani helyükre. A munka sikeresen befejeződött. Hatása máris érzékelhető. Egyre több

olvasó használja elektronikus katalógusunkat, s a könyvtárközi forgalmunk is nőtt. Csaknem a teljes állomány elérhetővé vált honlapunkon keresztül az interneten. Csatlakozhatunk az országos lelőhely-nyilvántartáshoz.

Új honlap elkészíttetését vállaltuk a korábbi korszerűtlen, nehezen kezelhető, statikus helyett. Könyvajánlókat készítünk hozzászólási lehetőséggel, a galériában az eddigi rendezvényeinken készült fotókat gyűjtöttük össze, az archívumban visszanezethetők korábbi híreink, programjaink. Az oldalon aktuális híreket is olvashatnak (pl. évfordulókról, közérdekű szakmai információkról). Hírlevélküldő szolgáltatást is bevezetünk, tájékoztatjuk olvasóinkat és az érdeklődőket aktuális rendezvényeinkről, új beszerzéseinkről. Itt hozzáférhetők az *Esztergom és Vidéke* helyismereti újság régi és újkori számai. Könyvtári adatbázisok válnak elérhetővé a honlapon keresztül (NDA, EPA, EHM stb.). A Szikla integrált könyvtári rendszer segítségével állományunk 24 órán keresztül elérhető, és az olvasói szolgáltatások (kölcsonzési idő hosszabbítása, előjegyzés) is rendelkezésre állnak. Külön figyelmet szenteltünk a gyermekkönyvtári oldalnak, ahol az iskoláskorúak, tinédzserek számára igyekszünk közelebb hozni a könyvek, a könyvtár világát, mind formai, mind tartalmi szempontokat figyelembe véve. Formailag színes, mozgalmas-dinamikus oldal kialakítását terveztük, tartalmilag könyvajánlókkal, fórumlehetőséggel, programajánlókkal tettük változatossá az oldalt. Elkészült a honlap vakbarát verziója is, valamint a tartalom angol nyelven is elérhető.

A kötelezően vállalandó feladatok közül a munkatársak szaktudásának fejlesztését túl

is teljesítettük – a pályázat legalább egy munkatárs továbbképzését írta elő; mi három munkatársat iskoláztunk be könyvtárszakmai képzésekre.

Az olvasáskultúra fejlesztése, a könyvtári szolgáltatások népszerűsítése terén igyekeztünk a legtöbbet tenni a pályázat szellemében. Ezek voltak az ún. gyermekkönyvtári és felnőttkönyvtári kampány elemei. E kampányok voltak hivatottak felhívni a figyelmet arra, hogy Magyarország Európában elfoglalt helyének záloga a lakosság kulturáltsága. Tájékozottabb, kultúrára igényesebb polgárokat szeretnénk nevelni. A nyilvánosság segítségével igyekeztünk az esztergomi városi könyvtár hírét és szolgáltatásainak kínálatát minél több helyre és minél több módon, minél több emberhez eljuttatni. Tudjuk, átéljük, tapasztaljuk, hogy a manapság bennünket érő rengeteg reklám, információ jószerivel fásulttá tesz, tehát nem könnyű olyan kampányt szervezni, amely még képes érdemlegesen felkelteni a figyelmet. A projekt során, a rendezvények kapcsán tapasztalt érdeklődés mégis arról tanúskodott, hogy sikerült.

Gazdag programot állítottunk össze minden korcsoport számára, hogy élménnyé tegyük, motiváljuk az olvasást. Az egészen kicsiknek nagy mesélt, tizenöt alkalommal a projekt ideje alatt. Nem pusztán passzív mesehallgatásról szóltak ezek az alkalmak; drámapedagógiai játékok, rajzolás, a mese újrajátszása is benne volt. Pályázatunk egyetlen betervezett eszközbeszerzése ehhez a rendezvénysorozathoz kapcsolódott: vettünk egy ún. „nagyifotelt”, a mesélő nagymamának kényelmes, szép magas fotelt, amit olyan jól körbe lehet ülni a 30 darab, szintén a pályázat keretében vásárolt babülőkén. Az eddig elmúlt idő már bizonyította, milyen kedvelt ülő, mászó, játszó eszközök ezek a kicsiknek!

A kicsit idősebb (alsós tagozatos) korcsoportnak nyári olvasótábort vállaltunk. Természetesen az olvasás volt a központban, de olyan ravasz módon, hogy a gyerekek észre sem vették, mire vesszük rá őket. Közvetlen földrajzi és természeti környezetükben átélte élmények (ásványbemutató, Strázsahegy, kisvonat stb.) és irányított foglalkozások vezették őket a betűkhöz.

Az ifjabb (12–15 éves) tiniknek önismerteti tréninget vállaltunk. E korosztály számára a legizgalmasabb, ugyanakkor legnehezebben megélhető világ saját benső világuk. A tréning öt alkalma során ahhoz igyekeztünk élményszerű útmutatót adni, hogy ebben a káoszban, aminek ők megélik korukat, milyen nagyszerű iránytű lehet egy-egy jól megválasztott olvasmány – vagy akár az önkifejezés különböző módjai, mint pl. az írás, a játék, az agyagozás.

Hasonló tartalommal és céllal, csak egy-két évvel idősebb korosztálynak terveztük a könyvtári éjszakát két alkalommal is a projekt ideje alatt. Ezen alkalmakkor a fiatalok az egész éjszakát a könyvtárban töltötték, könyvekkel és könyvek között, egymással és a meghívott vendégekkel kötetlenül beszélgetve. Természetesen nagyon sok testet-lelket élénkítő játék is segítette az ifjakat abban, hogy ne gyűrje le őket az álom hajnali két vagy három óra körül se. Hálósákkal érkeztek – elő sem vették.

Író-olvasó találkozókából is sokat vállaltunk: öt alkalmat a gyermekkönyvtárban, hat alkalmat a felnőtteknek. Ugyan író-olvasó találkozót írtunk, de nem feltétlenül a klasszikus értelemben vett írókra-költőkre gondoltunk, inkább alkotókat mondanék. Olyan alkotókat, akiknek persze valamilyen közük van a könyvhöz, művészethez, tudományhoz. A gyermekkönyvtárban vendégünk volt: *Nógrádi Gábor* és *Gergely, Varró Dániel*, *Szabó T. Anna*, *Keresztes Nagy Árpád*, *Berg Judit*. A felnőttekhez pedig *Balla*

András, *Juhász Árpád*, *Kányádi Sándor*, *Spiró György*, *Dolák-Saly Róbert* és *Bod Péter Ákos* látogatott el.

Ismét csak a fiataloknak, középiskolásoknak vállaltunk a *Lyukasóra-sorozat*ot, a népszerű tévéműsor mintájára – tizenhét alkalommal. Ezzel a szórakoztató rendezvényfüzérrel az esztergomi középiskolák diákjainak juttattunk élményeket. A program olvasásnépszerűsítő szerepét nem hiszem, hogy meg kell magyarázni.

Választható tevékenység volt a munkatársak nem csak szakmai, hanem nyelvi képzése is. Itt is nagyot vállaltunk: három kolleganő végzett angol nyelvi tanfolyamot a projekt ideje alatt.

Szintén választható tevékenység volt, de alapvetően fontosnak tartottuk, tudniillik ez adja meg minden könyvtárnak az úgymond

személyes profilját: helytörténeti és helyismereti információk közzététele. Mára már csaknem valamennyi helyismereti újságunk elérhető az interneten, s immár honlapunkon is. Nem csak kép formájában, nem pusztán archiválás, állagmegőrzés céljából, hanem, ami az egyik legfontosabb kívánalom könyvtári anyag esetében, a teljes visszakereshetőség kritériumainak megfelelően.

Kimondottan az idősebb korosztály számára versmondóversenyt hirdettünk tavalyelőtt októberben. Felhasználóképzést is szerveztünk a projekt ideje alatt. 40 fő részére (ők is jórészt idősebbek) számítógépes alapkutatást, valamint elektronikus katalógusunk használatának ismertetését vállaltuk. A vállalt létszámon felül további mintegy félszázan jelentkeztek, akiknek a képzését természetesen a projekt határidején túl is vállaltuk.

A teljesítés további indikátorai is megfelelnek az elvárásoknak. Az olvasói létszám 850 fővel való növelését a tervidőszak alatt 899 fővel teljesítettük. A távhasználók számának növelése (telefonos, bármely számítógépes megkeresés) is jócskán meghaladja a vállalt 300-at.

Röviden összefoglalva ezeket öleli fel az esztergomi könyvtárban lezárult pályázati projekt. Ez itt most elég száraz felsorolásnak tűnik. Pedig sok munka van mögötte, és hadd tegyem hozzá: rengeteg élmény. Bízást mondhatom: nem csak 28 millió forintot, de számos tapasztalatot, élményt szerezhettünk magunk is. Csak egyetlen élményszerű benyomás a sok közül: a könyvtári éjszakán részt vevő fiatalokat nézve-hallgatva felmerült bennem: ha ők a jövő, akkor nincs mitől tartanunk. Jó érzés volt.

Kétségtelen, a TÁMOP-pályázat a fentiekben túl még sok egyébre adhatott volna lehetőséget, alkalmat. Nekünk, az esztergomi könyvtárnak azonban az eddigiek is komoly eredményt jelentenek, és őszintén bízunk benne, hogy valóban segítséget tudunk nyújtani a világban való eligazodáshoz. Az elmúlt hónapok során nőtt a könyvtár népszerűsége, a sokszínű kínálat nyomán nőtt a felhasználói az igény a könyvtári szolgáltatások iránt. Elgondolkodtam, hogy ezeket a megnövekedett igényeket ki tudjuk-e a későbbiekben pályázati pénz nélkül elégtetni?

Egy rövid idézettel szeretném befejezni most, csakúgy, mint a 2010. június 7-ei projektnyitónkon. Sylvester János humanista tudós mondta úgy ötszáz éve, a XVI. század elején: „Gyűjtsd a tudást, mert láthatod, pusztul minden e földön, s csak a szellemi kincs élheti túl a halált!” ■

Kiállítás Margatról

Február 21-én kiállítás nyílt az SZTE Klebelsberg Könyvtára, az SZTE Régészeti Tanszéke, a Bölcsészettudományi kar és a Szíriai-Magyar Régészeti Misszió jóvoltából.

A Magyar Királyság 1217-18-ban Közép-Európában egyedülálló módon saját királya, II. András vezetésével önálló sereggel ment a Szentföldre. A magyar uralkodó felkereste és királyi évjáradékkal adományozta meg Margat várát. A Szíriai-Magyar Régészeti Misszió kiállítása a margati kutatási program látványos eredményei mellett a Magyar Királyság szerepét és kiterjedt, a Szentföldtől a Brit-szigetekig terjedő kapcsolatrendszerét mutatja be az érdeklődőknek. A szíriai kormány 2006-ban nyitotta meg Margatot mint az európai kulturális örökség fontos részét a kutatók számára. A munkálatokra a nemzetközileg is elismert Szíriai-Magyar Régészeti Missziót kérték fel, amelyben számos pécsi kutatói is dolgozott. A kutatás eredményeit vonultatja fel a kiállítás, amely most Szegedre érkezett.

Forrás: szegedcafe.hu